# CMV screening: de ontwikkeling en aftoetsing van een beslishulp voor patiënt in een pilootstudie.

**Haio:** PANIS Karolien , KUL
**Promotor:** MATHEI Cathy , KUL
**Praktijkopleider:** SCHRAEPEN Gilbert , VANDEWEERD Dirk

**Context:** Er is onenigheid onder huisartsen over het al dan niet prenataal screenen naar CMV. Verder geven huisartsen aan dat ze zelf onvoldoende geïnformeerd zijn en dat er een gebrek is aan eenduidige richtlijnen. Dit drijft hen mogelijks tot screening zonder medeweten van de patiënt. Het ontwikkelen van een overzichtelijke, gebruiksvriendelijke beslishulp kan de achtergrondkennis van beide partijen vergroten, de beslissing van de arts nuanceren en/of ondebouwen en kan huisartsen stimuleren om de patiënt mee te betrekken in deze beslissing (‘shared decision making’). Het doel van deze pilootstudie is het overzichtelijk onderbouwen van de achtergrondkennis zowel de huisarts als de patiënt door middel van het ontwikkelen van een beslishulp. Op basis van deze beslishulp kan de huisarts de patiënt betrekken in de beslissing rond CMV screening om tot een gezamenlijk besluit te komen voor de individuele patiënt(e)(n).

**Onderzoeksvraag:** Deze thesis bevat een tweeledige onderzoeksvraag: (1) Wordt deze beslishulp als meerwaarde ervaren voor de patiënten in de beslisvoering en kunnen patiënten op basis van deze beslishulp een weloverwogen beslissing nemen? Dit houdt onrechtstreeks in dat zwangeren beter voorbereid naar hun arts gaan en dat er verhoogde betrokkenheid is bij het al dan niet screenen.(2) Ervaart de huisarts deze beslishulp als nuttig in zijn beslissing? Voelt de huisarts zich beter geïnformeerd? Past de huisarts zijn medisch handelen aan na het aanreiken van deze beslishulp?

**Methode:** De beslishulp werd ontwikkeld op basis van de meest recente richtlijnen en informatiebrochures voor patiënten. Vervolgens werden er twee vragenlijsten verzonden om de meerwaarde van deze beslishulp rond het prenataal screenen naar CMV te beoordelen.

**Resultaten:** De ontwikkelde beslishulp bestaat uit twee delen: een informatiebrochure en een steekkaart. De informatiebrochure werd ontwikkeld in 2 versies: “Informatie voor de huisarts” en “Informatie voor de patiënt”. In totaal participeerden 20 huisartsen en 21 patiënten aan deze pilootstudie. De beslishulp werd in zijn geheel positief onthaald door beide partijen voor de categoriën inhoud,structuur en gebruiksgemak. Huisartsen geven aan dat dit een meerwaarde betekent voor hun praktijkvoering, maar er bestaat onenigheid over het tijdsbestek waarin deze dient te worden toegepast. Ook patiënten geven aan dat ze een weloverwogen beslissing hebben kunnen nemen en dat ze de beslishulp als meerwaarde beoordelen in hun beslissing. Verder staat de meerderheid van de artsen achter het betrekken van de patiënt bij deze screeningsbeslissing. Beide partijen geven aan dat zowel de steekkaart als informatiebrochure waardevol zijn. Bij meer dan 50% van deze patiënten heeft de beslishulp de doorslag gegeven in de beslissing. Bij de huisartsen gaf de beslishulp bij net geen 80% de doorslag. Na het gebruiken van de beslishulp geeft 35% van de deelnemende huisartsen aan te screenen tegenover 85% van de deelnemende patiënten. De screeningsfrequentie daalde met 20% bij huisartsen t.o.v. de situatie voor de beslishulp.

**Conclusie:** De beslishulp wordt positief onthaald door beide partijen. CMV screening wordt beoordeeld als een weloverwogen beslissing op basis van deze beslishulp. Huisartsen geven aan deze beslishulp nog te gaan gebruiken in de toekomst en voelen zich nu al relatief zelfzeker in het

gebruik ervan. Deelnemende huisartsen beoordelen de tijdsintensiviteit in het bestek van een prenataal consult niet eenduidig. De beslishulp werd beschouwd als een meerwaarde in de praktijk en beide partijen vinden dat het screenen naar CMV een gedeelde beslissing is. Het merendeel van de patiënten gaf aan dat ze besloten tot screening, terwijl dit een minderheid was bij de huisartsen.